

Vármegyei Közélet

(SZOLNOK-DOBOKA)

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP A SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYEI SZÖVETKEZETT PÁRTOK HIVATALOS LAPJA.

XXXIII. évfolyam.

38. szám.

Dés, 1908 szeptember hó 17-én.

Megjelenik minden csütörtök reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rákóczi-ház.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelős szerkesztő: **Dr. BENE FERENC.**

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona. Fél évre 5 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Céltalan túltermelés.

A magyar társadalomnak, kiváltképpen az értelmiségnek régi baja, hogy túlteng benne a jogi tudományok útján való kenyérkereset szeretete. A kispolgár, a ki nagy kinnal leérettsgiztette fiát, rendszerint papot, vagy fiskálist akar belőle faragni, mert szerinte a pap is könnyen él meg és a fiskális is. Miután azonban papi pályára csak megkötött számban vesznek föl embereket, míg a jogi pályára mindenki mehet, természetesen, hogy fölösleges erővel ez a pálya rendelkezik. Százzámra járnak az ügyetlen ügyvédek a fővárosban és a vidék városaiban.

De azért a magyar társadalom nem okul. Budapesten és Kolozsváron a tudomány legfelsőbb csarnokát két hónapos csönd után ezernyi ifju ember elkeseredett csatakiáltásai töltik be. A tudományzomjas fiatalság, kezében indexxel, zsebében kétszáz, vagy két koronával és a lelkében kitünő apai tanácsokkal fölfegyverkezve ostromolja a rektori hivatalokat, hogy minél előbb fölfogadott tagja legyen az Alma Maternek és hogy megtegye az első lépést azon az úton, a melynek legvégén a diploma pihen.

Az érettségizett ifjak legnagyobb része ezúttal is a jogi pályát keresi föl, s mi sem természetesebb, minthogy legalább nyolczvanszázalékuk ügyvéd akar lenni.

Vagyronról, hatalomról és dicsőségről álmodoznak; a csalódásokra, a keserűségekre, a nyomorgás ezernyi változatára azonban ki gondolna közülük. S a mig reményektől repeső szívvvel nézegetik a tantermeket, a tudós tanárokat, az ügyvédek nagy serege nem győzi a jajgatást a koldussors miatt, a mi végzetesen ránehezedett

az ügyvéd pályán szorongók nagy tömegére. Hét-nyolc évig kinlódik az ügyvéd, míg a diplomához juthat és a mikor végre kézhez kapja az annyira áhított kutyabőrt, folytathatja a kinlódást és a nyomorgást ott, a hol elhagyta. De akkor már legalább van diplomája és ez nagy dolog, mert Magyarországon a diplománál kezdődik az ember s ujjában a nyomoruság.

A szegedi kamara ügyvédjei a minap arról tanácskoztak, hogy az ügyvédek nem tudnak megélni, sokan vannak és rosszul fizetik őket. Szóval nincs kenyérük és a mi kevés foka van, ahhoz is sok az esz-kimó. Hiába tanácskoznak pedig, mert ha az egész országot betöltik is panaszaikkal, akkor sem szüntethetik meg a pálya túlsufaltságát s a jogászok száma évről-évre szaporodni fog mindaddig, a mig a magyar társadalom begyöpösödött koponyájú vezetői a diplomához kötik az embert.

A szegény diák is diploma után törtet s mivel legfényesebben mégis csak az ügyvédi címért lehet éhezni, addig körmöl harminc-nyolcvan forintokért, míg eléri a célját. Akkorra már régen elkoptak a reményei, az évtizedekig tartó szűkölködés már letörölte arcáról a fiatalság zomancát és megfakulva, hajótörötten várja az első klienset, a ki adós marad a négy koronás ügyvédi díjjal. Mikor azután rájön, hogy a négy koronás, bíróság megítélt díjakból nem tud megélni, a tisztesség keskeny mesgyéjén kezd tojástáncot lejteni, ha jól megy neki, még le sem szédül az erkölcsi megsemmisülésbe.

De ez mind-mind céltalan beszéd, mert a földi javakban szűkölködő Grönland sem jutott még odáig, hogy ha főkát nem képes termelni: legalább az esz-kimó termelést is beszüntesse; mit akarunk tehát mi, a hol

az ártatlan numerus clausustól is annyira huzódzik a közfelfogás alkotó ereje. — Tehát csak nézzük tétlenül azt a szertelen túltermelést, nézzük egy jobb sorsra érdemes társadalmi középosztálynak erkölcsi és sulybeli elernyedését, tönkrejutását. Viszont azonban a moral szent nevében felszisszenünk, ha egyes mindjobban szaporodó esetekben a megélhetés nagy küzdelmében megtorpan az energia s hol riadva, hol fagyos közönnnyel tárgyalunk nagy botrányokról, amiknek szülő anyja az elviselhetetlen és eredménytelen életküzdelemben való elfásulás.

VÁRMEGYE.

— *Megyei közgyűlés.* A f. hó 11-én megtartott rendkívüli megyei közgyűlésen a törvényhatósági bizottság tagjai a szokottnál csekélyebb számban jelentek meg s az amugy is jobbadán adminisztratív intézkedéseket igénylő tárgyszózat-tal a közgyűlés hamarosan végzhetett. A közgyűlésen gr. Wass Béla főispán elfnökölt, a kit Rettegi Sándor, Desbordes Ernő és László László orsz. gyűl. képviselőből álló három tagu küldöttség hívott meg. A jegyzőkönyv hitelesítésére folyó évi szeptember hó 14-ik napjának déli 1 órája tüzetett ki. Ez alkalommal egyebek között a közigazgatási bizottságban lemondás folytán üresedésbe jött tagsági helyre egyhangu választás után Lázár János százmáthéi lakos lett megválasztva. Belügyi m. kir. miniszter urnak leirata, a „Rudolf“ közkórház kibővítésére felveendő kölcsön jóváhagyása tárgyában, ezzel kapcsolatosan alispáni előterjesztés a törlesztési kölcsönről kiállított szerződés jóváhagyása iránt, az állandó választmány javaslatához képest tudomásul vétetett. Jóváhagyta a közgyűlés Dés város képviselőtestületének az özv. dr. Kustár Gyuláné gyermeknevelési s illetve

TÁRCA.

Monaco és Monte-Carlo.

Irta: B. Krémer Samu.

— A „Vármegyei Közélet“ eredeti tárcája. —

Monaco, a hasonnevű nagy fejedelemség fővárosa 3292 lakossal az Alpes-Maritimes Départementet képezi. A nagyfejedelemség souverénitása meghagyatott s a kis állam 2160 hektár területet foglal el. Összes népessége 13300 lakost számlál. Monaco egy sziklaszirtre van építve, Monte-Carlo pedig lent a völgyben fekszik s e két várost egy villamos közúti köti össze s igen jó karban tartott szép kocsiút. Jelenlegi nagy fejedelme 1889 óta I. Albert. A vonatból kiszállva, az Avenue de la gare levő Monte-Carlora jutunk, mely után mindjárt a híres Casino parkja előtt találjuk magunkat. A Casino terrasa a legnagyobb gonddal van fenntartva. Változatos remek árnyékos fái, gazdag színezetű virágos gruppjai, elbűvölő fekvése és remek kilátása e parkot s annak terrasát világhírűvé teszik. Csodájára járnak a világ minden részéből, párját aligha lehet valahol fitalálni.

A terras mellett találjuk a Berlioz szobrát. Ugyanítt van egy gyönyörű kioszk is, melyben a zenekar naponta kétszer is játszik.

A Casino tengerfeletti platóján tartanak a galamblovészettek, minden évben decembertől kezdve márciusig. Különösen a fő sportnapokon itt van találkája a kozmopolia high-lifenek, midőn a Casino 20000 francos nagy díjára versenyeznek. Az impozáns Casinó déli része a tenger felé nyílik. Igazi művészettel épített palota, a melynek főfrontját évekig építették. Két nagy 38 m. magas mór-stylben épült tornya van. Gyönyörű előrésze s maga az egész épület is művésziesen faragott kövekből van építve és szobrokkal díszítve. Gyönyörű a két szárnyépület faadóján elhelyezett két márványszobor-csoportozat; egyik a zene, másik a tánc allegóriája. A két szárnyépület között van a főépület. Keleti oldalán pedig egy külön bejáró van Monaco fejedelme részére s ez az ő külön palotájába vezet. Főbejárata a Casino előcsarnokába vezet, hol díszbe öltözött szolgák nagy serege hemzseg s vezet az embert a garderobba, hol felső ruháját és felesleges holmiját elhelyezik. A Casinoba mielőtt felmegy az ember, előbb annak hivatalos helyiségében kell jelentkezni, hol az ember írásait kéri s az útlevel által magát igazolva nyer írásbeli engedélyt a belépti díj lefizetése mellett, a Casino meglátogathatására. Útlevel s tisztességes ruha a fő kellék; útlevel hiányában, valamely ismerős, esetleg a szálloda nyújthat igazolást. Az előcsarnokból a központi terembe lépünk, mely két nagy remek képpel van díszítve. Ebből a teremből balra a játszósobákba jutunk

s közepén a díszterembe. A játszósobák a következők: egy kissé szürke tonusu előterem rococo-stylben, nagy tükrökkel díszítve; két roulette-asztal van benne, tovább egy nagyobb terem, XV. Lajos korabeli izlésben, öt roulette-asztallal. Ezt a termet régebben mór-teremnek hívták; oszlopai e teremnek algiri onixból vannak. A terem üvegkupolája 12 m. átmérőjű. A terem gazdagon van díszítve s butorozva. Innen egy másik nagyterembe jutunk, a hol három roulette-asztal van. Tovább ismét két nagyterembe megyünk, hol a nagy roulette-asztal s a trente et quarante asztalok vannak. Végül egy nagyterem, aztán két dohányzó szoba és a buffett szoba következnek. A dohányzó s az ivó szobák XV. Lajos korabeli izlésben vannak butorozva, zöld, arany, a másik matt, rózsaszín, arany s más színekben. A plafonok s a falak remek freskókkal ékítvők.

Dísztermében 600 ember kényelmesen elfér. Különösen a játszótermeket látogatják, nyáron is folyton tömve vannak s a játék éjjel nappal tart. A világ összes részéből látni itt alakokat, úgy nőket, mint férfiakat. A játékosok az asztal körül foglalnak helyet, kiknek háta mögött nagyszámú álló közönség is van még. Nagyon sok a női játékos s mondhatni a nők sokkal hazártabbak, mint a férfiak. Érdekes, figyelemmel kísérni a játék folyását s a szerencse változatosságát, valamint az izgatott alakokat. Pillanat alatt ezek fordulnak meg az asztalon, a kis roulette a leg-

özvegyi ellátási pótlék megállapítása tárgyában hozott határozatát. Sztojka-faiva község képviselőtestületének a községi faiskola területből 402 □-önek a gör. kath. egyház céljaira csereképen való átengedése tárgyában hozott határozatát azonban megsemmisítette, tekintettel arra, hogy a községi faiskola részére fentartott terület sem csere, sem más címen eredeti rendeltetésén túl más célra át nem engedhető. Désakna nagyközség képviselőtestületének a községi körorvosi keretbe való újbóli belépése tárgyában hozott határozata jóváhagyatott, miután a község önmaga nem képes gondoskodni közegészségügyi feladatainak külön orvos utján való kezeléséről. Lábfalva község képviselőtestületének határozata az 5% iskolai pótdónak a gör. kath. felekezeti iskola javára való megszavazása tárgyában szintén föloldatott, mert a népoktatási törvény és a végrehajtási utasítás értelmében ilyen pótdó felekezeti iskolák céljaira egyáltalán nem, csak községi vagy állami iskolák javára engedélyezhető. A tárgysorozat többi pontjai is általában az állandó választmány ülésében megfelelően előkészítettén, ennek javaslataihoz képest emelkedtek határozati érvényre.

Modern szörnyetegek.

Bizonyára minden civilizált európai ember megdöbbenve olvassa az indiai kormány által minden évben kibocsátott statisztikát, melyben kimutatja a fenevadak és kigyók által elpusztított ember és állatok — s úgy mellékesen magában áldja saját hazáját, melyet a bölcs természet megkimélt ilyen csapástól — egy pillanatra sem jut eszébe, hogy de bizony épen a civilizált államoknak is megvannak a maga szörnyetegei, melyek szintén orvul reá csapnak a gyanútlan halandóra s könnyebben elbánnak vele, mint a légvérgőbb fenevad, a nélkül, hogy az emberiség méltányos elégtételt vehetne magának rajtuk.

Indiában ott verik agyon a vérengző bestiát, ahol érik, de mit tegyen pld. egy európai ember, midőn szeme láttára egy veszettül száguldó gépkocsi elkapja mellőle embertársát, egy darabon magával vonszolja, közbe minden csontját és nemesebb belső szervét pozdorjává törve — mint ki jól végezte dolgát, áldozatát az ut porában halva hagyja s tovább rohan.

Elvégre a pusztai fenevadat természete és az éhség indítja a vérengzésre, a gyilkoló embert az indulat, a morál hiánya vagy a gyomor, utóbbi ellen a törvény védelmet nyújt polgárainak s méltó büntetést szab reá, míg ellenben egy ilyen modern szörnyeteggel szemben mindenki tehetetlen, ez a haladás szent nevében egyre szedi áldozatait a nélkül, hogy valami módon elejét vennék garázdálkodásainak.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az automobil eddig

csak a költséges sport nivójáig emelkedett, a közhasználat alig tud valamit róla, önkéntelenül keserűnk kell az arányt gyakorlati haszna és emberirtó pusztítása közt; végeredményben azt látjuk, hogy mindezen áldozat nem a közjó, hanem tisztán a luxus sportnak van hozva, mert az automobil nélkülözhetetlenségét senki sem bizonyíthatja, hanem ellenkezőleg, a szabad közlekedést is veszélyezteti.

Vannak már nagyon sokan — különösen hölgyek, — kik csupán automobilból való félelmükben inkább lemondanak a kocsin való utazásról s ma már valóban csak virstlinek való gebét foghatunk kocsira, ha nem akarjuk, hogy valahol úmententi árokból törött tagokkal szedjenek fel bennünket.

Még szerencsésnek mondható, ki idejekorán — sürgős utja dacára — leszállhat a kocsiról s az automobil és a horkoló riadt lovak elől kitérve, az árokból szép türelmesen bevárhatja az automobil elrobogását, minek utána ez egy csomó port és benzint szórt a szemé közé.

Hogy ilyenkor még a legjámorabb ember is dühbe jön s kifakad annak a rendes közlekedési uton való szabad száguldozása ellen: ez csak természetes.

Azt hiszem, legfőbb ideje e sportot oly szigorúan megrendszabályozni, hogy az automobil-tulajdonos a büntetéstől való félelmében jobban vigyáz, avagy teljesen lemond róla, hogy többé olyan esetek elő ne forduljanak, mint pld. a közelmúltban.

Stenkáné Bapcsányi Vera.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Somlyó Adolf bethleni kir. járásbírói végrehajtó e hó 6-án Nagykanizsán jegyet váltott Scherz Róza kisasszonnyal. Gratulálunk!

Harsán János Mezőtúráról eljegyezte Román R. Juliát Szamosújvárnemzetiből.

— **Fráter Loránd házassága.** A népszerű dal-költő, Fráter Loránd, e hó 21-én esküszik örök hűséget dr. Plósz Sándor volt igazságügyminiszter leányának, Lenkének, a budapesti Kálvin-téri ref. templomban. A tiszta szerelemből kötött frigyhez a művészvilág s a művészetnek hódoló magyar közönség őszinte rokonszerve fűződik.

— **Uj főerdőtanácsos.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Gyöngyössi Béla kolozsvári főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőfelügyelő főerdőtanácsossá nevezte ki. A királyi kintetés érdemes férfut ért. Gyöngyössi Béla, mint hivatalnok s mint ember, egyaránt közszeretnek örvend. Közigazgatási érdekezeti bizottságunknak előadója s így kinevezése nálunk is széles körben keltett őszinte örömet.

— **Színház.** Mult számunkban tett vonatkozó közleményünk nyomán leközzöljük, hogy a színházi választmány f. évi szeptember hó 10-én tartott ülésében Krémer Sándor színtársulatának a vármegye tulajdonát képező Nemzeti Színházban

a f. évi október 15-től december 15-ig terjedő 2 havi téli időnyre játszási engedélyt adott, s egyben a választmány előadóját megbizta, hogy a színház időnyre a megfelelő számú katonai zenekari különítmény biztosítása érdekében az illetékes katonai hatósággal a tárgyalásokat vezesse be.

— **Dési „Rudolf” közkórház kibővítése.** Mint halljuk, a munkálatok biztosítása érdekében már a napokban közzé lesz téve az árlejtési hirdetmény. Fölvívjuk az érdekelt vállalkozók figyelmét s egyúttal fölemlítjük, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága az építkezési munkákra 100000 K-t meghaladó összeget szavazott meg s a megfelelő költsön felvételére vonatkozó szerződést a mult közgyűlés már jóvá is hagyta.

— **A népfölkelők jelentkezése.** A vármegye területén rendszeresített népfölkelői járáspáncsnokság már kibocsátotta utazási és működési tervezetét az idej népfölkelési időszakos jelentkezésre. Eszerint október 1-én és 2-án Magyarlápason áll elő 384 jelentkező köteles. Október 5 és 6-án Oláhlápason 418, október 8 és 9-én Kápolnokmonostoron 409, október 12-én Galgón 177, október 13-án Nagyilondán 194, október 14-én Hosszúréven 197, október 16 és 17-én Csákgigorbón 476, október 19-én Alparéden 220, október 21—24-ig Désen 194 városi és 702 vidéki, október 28 és 27-én Rettegen 355, október 28 és 29-én Szamosújvárt 111 városi és 328 vidéki és végül október 31-én Nagyiklódon 450 jelentkező köteles állítatik elő.

— **Házbérfillér javaslat.** Mindennemű téves averziók elenyésztetése érdekében közvetlenül illetékes helyről nyert tájékozódásunk alapján közöljük, hogy Dési város polgármestere által a házbérfillérvonal tekintetében tervezett javaslat a helyi kir. pénzügyigazgatóság részéről csakis az általános állami adózás alapelvei szempontjából tétetett szakszerű bírálat tárgyává. Nem áll tehát az a szárnyra kelt híresztelés, mintha a javaslatot a pénzügyigazgatóság elvi álláspontja meghusitaná. Sőt értesülésünk szerint a felmerült ellentétes elvi álláspontok áthidalása érdekében az illetékes hatóságok együttesen is tárgyaltak a vármegye főispánjának kezdeményezésére, a ki az eképpen tisztázott szempontoknak a városra kiható nagy horderejét és a fennforgó magasabb közérdekű kívánalmakat mérlegelve, illetékes helyen is támogatni fogja a polgármester tervezetét. Itt még csak azt jegyezzük meg, szinte sajnálattal, hogy különös jelenség az, miképp nálunk állandó rendszerré kezd válni egyes, szorosan hivatalos jellegű kérdéseknek illetéktelen helyen és időben való időelőtti tárgyalása s határozottan elítélendőnek tartjuk azt a kicsinyes törekvést, hogy a korai, időtlen hírlélek és pletykák mesterségesen verjenek éket hatóságaink egymásközötti érintkezésébe, mert ezeknek nem egymással szemben, de egymás mellett s a közérdek javára kell munkálkodniok.

— **Elmaradnak az ellenőrzési szemlék.** A honvédelmi miniszter a vármegyékhez intézett körrendeletében közzé teszi, hogy a közös hadsereg és a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben nem tartatnak meg. Kivétel képez azonban a tartalékos és póttartalékos hadapródok s hasonló állásuak, valamint a tartalékos és póttartalékos hadapród-jelöltek fő- és pótbemutatókozása, a melyen egy a hadsereg, mint a honvédséghez tartozó jelzett állásu egyének kötelesek megjelenni. A szokásos tisztí bemutatók az eddigi módon a folyó évben is megtartatnak.

kisebb tét 5 franc, a legnagyobb 20 franc. Egy számra téve a bank 35-szöröst fizet, de lehet tenni két számra, vagy három számra egysorban. Természetesen így az esély is kedvezőbb lévén, a bank is kevesebbet fizet, de lehet tenni pirosra, vagy feketére is, midőn a bank csak a tét egyszerűsége miatt fizeti. A nagy asztalnál a legnagyobb tét 6000 franc, a kinek sikerül azt egy számra téve megnyerni, szép összeget vihet ki a bankból. Láttam egy dámát, ki folyton vesztett s mindig újabb és újabb 20 francot tett a hármas számsorra. Feldúlt arca ki volt vetkőzve minden emberi formából. Mintegy 10 percig kísértem játékát figyelemmel, soha egy tétet sem nyert, csak a croupier felhívására „faites votre jeu, messieurs” rakta aranyait megátalkodottan folyton ugyanazon egy sorra. Vele szemben egy fiatalabb úr folyton nyert szintén 20 francos téttekkel; előtte csak amugy emelkedtek az arany halmok. Szerencsésjé- től elvakulva, a nagy asztalhoz ment s ott kezdett 5 aranyat tenni, de a szerencse itt már elhagyta. Tétjét természetesen csakhamar 10 aranyra emelte fel s pár perc alatt összes aranyait elvesztette, tárcájából bankjegyeket szedett elő s beváltotta, de hiába üzte szerencsésjét, az többé nem fordult vissza hozzá s minden pénzét elveszítve, alig fél óra múlva dült arccal távozott. Nagy pénzforgalom van a trente et quarante asztalnál is, melyet más kártyával játszanak oly formán, mint a Nasivásit, egyik nyer, másik vesz. Sok pénz ömlik

be a bankba és sok existencia semmisül itt meg rövid percek alatt. Én, előre tett fogadalmamhoz híven, nem kíséreltem meg szerencsémét s így nem is gazdagítam a bank pénztárát. Közel másfélórát időztem a Casinóban. Igen elegáns nők és férfiak rengeteg számban voltak, de sok kétes existencia is közöttük; s szép számban volt képviselve a demi-monde világ is. Reggel korán felkelve, a város megtekintésére indultam, előbb Monte-Carlót, majd Monacót néztem meg. — A posta- és távirtdapaloták feltűnő szépek. Az Avenue de la Princesse Alicere jutva, előttünk áll Monte-Carlo platója, mely a nizza villamos végállomása s mely Monte-Carlo s Nizza között egy második forgalmi vonal. E tér déli oldalán van a Casino, nyugati oldalán a pompás Hotel de Paris s északi oldalán a Caffe de Paris, mely egy indiai palota stíljében épült. Általában sok szép széles Boulevardjai s terei vannak, melyeken számtalan Hotel, éttermek, kávéházak és gyönyörű paloták vannak. Pensiót lehet kapni 7-től 50 francig naponta.

Villákat és butorozott lakásokat a saisonra 1500—7000 francig, teljesen berendezve vászonneműekkel, porcellán, üveg és ezüst készlettel, valamint konyha felszereléssel. Nyáron butorozott lakást havi 150 francért is lehet kapni s természetesen magasabb áron is.

Az Avenue de Monte-Carlóról indul ki a vilamos Monaco felé. Innen egy meglehetősen emelkedésű úton visz fel a 80 méteres magas hegyen

fekvő Monacoba. Felsőbb része Monaconak egy szép terassét képez, mely a várossal s szép kertekkel van beépítve, a Saint Martin sétaterről egy tropikus flórájú függő kertből gyönyörű kilátással a tengerre. Itt találjuk az oceanographikus muzeumot; egy kevély palota ez, melynek fundamentuma 70 méter mélységig terjed a tenger színéig. Sok más szép palotája közül a fejedelmi palota érdekes, melyet a fejedelem távolléte folytán megtekinthettem. Egy szép várpalota ez, mely többször újítva s nagyitva volt. Vestag körfalakkal, mint védelmi művekkel van körülvéve, főbejárata előtt s falain katonai őrség van. Körfalain ágyuk vannak felállítva s a főbejárata előtt mindkét oldalán 6-6 ágyu mereszti öblös torkát a térre. Az ágyuk mellett a vas- és ólomgolyók pyramisokba vannak rakva. Komikus látványt képez e katonásdi játéka a fejedelemelek, ki nagy költséggel rendes katonaságot tart, fényes uniformisba bujtatva azokat nagy katonai fegyelem alatt. A várudvar igen gyönyörű, de legszebb része a várpalota. Termei mind gyönyörű berendezéssel, drága pompás butorozattal és mesteri képekkel vannak ellátva. Várkapolnája gazdagon van márvány arany s mozaikkal díszítve, a várkert gyönyörű és ritka szép.

Ezekkel és ezek útján ismerve meg a Rivierát, a reggeli 9 óras vonattal elhagytam Monacót s Turin felé indultam vissza.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A dési református egyházmegye f. hó 20-án d. e. 9 órakor tartja őszi rendes közgyűlését városunkban, a városház tanácskozási termében. A közgyűléssel kapcsolatosan d. e. 10 órakor a ref. templomban *b. e. Dr. Bartók György* néhai erdélyi ref. püspök emlékére gyászünnepe lesz, melyen imát *Pap István* esperes, egyházi beszédet *Szakács Ferenc* désaknai lelkész mond.

— **Az új végrehajtási törvény.** Az Országos Törvénytár aug. 25. számában közölte az új végrehajtási eljárásról szóló törvény szentesítését. A hivatalos lap aug. 27-én pedig azt az igazságügy-miniszteri rendeletet közölte, amely az új végrehajtási eljárás átmeneti intézkedéseit tartalmazza. A törvény szept. 9-én lépett életbe. A hitelezőnek a törvény kihirdetése előtt lejárt követelését aug. 26-tól számított 30 nap alatt kell az adós lakóhelyének járásbírójánál bejelenteni. A bíróság a bejelentést úgy a hitelezővel, mint az adóssal értesítés alakjában közli. Az értesítés csupán annak a tanúsága, hogy a bejelentés a törvényes határidőn belül megtörtént, de egyébként sem a bejelentés alaposágát, sem szabályszerűségét nem tanúsítja. A bejelentés költsége a hitelezőt terheli. A bejelentésekre nézve a rendelet akképp intézkedik, hogy a járásbíróhoz benyújtandó bejelentésben a követelés fölemlítése után kérni kell annak az 1908. évi 41. törvénycikk 31. szakasza alapján való tudomásul vételét. A bejelentéshez a rendeletben közölt minta szerint értesítést kell csatolni, még pedig annyi példányban, hogy valamennyi értesítendő félnek egy-egy példány jusson. Ugyanazzal a bejelentéssel, ugyanazt ellen az adós ellen főnálló többrendbeli követelést egyszerre lehet bejelenteni. A bejelentés bélyegköteles és az értékhez képest 40 fillér, illetőleg 1 korona bélyeggel látandó el.

— **Egyházkerületi értekezlet közgyűlése.** Marosvásárhelyt f. évi szeptember hó 8—10. napjain tartotta meg az erdélyi református egyházkerület egyházi értekezletének VI. rendes közgyűlését, a melyen az egyházkerület társadalmi értekezletének alapító, rendes és pártoló tagjai, nemkülönben az erdélyi református magyarság színe java nagyszámúban vett részt Kenessey Béla püspök vezérlete alatt. A vendégek ünnepélyes fogadásáról és elhelyezéséről kiváló figyelmes gondoskodással intézkedett a helyi rendezőség s a közgyűlés első napját az egyház társadalmi (belmisszió) kiállítás és a református hittudat erősítésére és terjesztésére irányuló népjóléti intézmények ismertetése és bemutatása foglalta le. A második napon a magyarországi hasonló egyesületek küldötteivel együttes konferencia tartott. Ugyanezen napon délelőtti 10 órakor vette kezdetét az ünnepi közgyűlés a várbeli nagytemplomban, melyen elnöki megnyitót gr. Bethlen Pál világi elnök, vármegyénk volt főispánja tartott. A szakszerű fölolvasások és előadások keretéből messze kiemelkedett dr. Kolosváry Bálint kolozsvári egyetemi jogtanár előadása „A protestáns szellem érvényesítésének társadalmi feladatairól, hivatkozással az orsz. evangélikus szövetségre”, valamint Várbelyi Boldizsár helyi kiváló lelkészünk fölolvasása „A lelkészi kar feladatairól”. Ezenkívül nagyszabású protestáns-estély volt magasröptű programmal. A díszes ünnepéssel egybekötve szept. 10-én szentelte föl Kenessey püspök a renovált várbeli templomot.

— **Halálozás.** Lustek Sándor a szamosvölgyi vasút nyug. ellenőre hosszas szenvedés után folyó hó 13-án, életének 43-ik évében, Kolozsvárt elhunyt. Temetése folyó hó 16-án d. e. 10¹/₂ órakor a dési pályaudvaron a róm. kath. egyház szertartása szerint való beszentelés után a rózsahegyi sírkertben történt meg kartársainak testületi részvétele mellett.

— **Munkáslakások.** A szamosvölgyi vasút munkásaiból egy érdekelttség alakult, a mely azzal a kéréssel fordult a város közönségéhez, hogy részükre az állomás-teleppel szemben a hegy aljában ujonnan építendő munkáslakásokra mérsékelt áron megfelelő területeket engedjen át. A telkek felmérése és a parcellázási tervvel már elkészült és a munkások bejelentett képviselőjét a város föl is hívta, hogy a tervezetek betekintése alapján már most tegyen konkrét ajánlatot.

— **Szabadságolás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Székely Lajos szász-fellaki állami iskolai tanítónak 3 havi szabadságot engedélyezett.

— **Nagyilonda épül.** Vármegyénk járási székhelye közül Nagyilonda a fejlődés útján eredményesen halad előre. Évről-évre nagyobb szabású építkezések történnek, s ez teszi megmagyarázhatóvá azt, hogy bár az utolsó két év alatt 8—10 család költözött oda, a hivatalok személynének szaporítása következtében, ezek nemcsak hogy elhelyezést találtak ott, hanem az ideai építkezések folytán már néhány lakás üresen is fog maradni a jövő évben. Ezidén három magánházon kívül a nagyilondai takarékpénztár épít két nagyszabású bérházat, melyek egyikében a takarékpénztár és egy szálloda nagy étteremmel fog elhelyezést találni, másika pedig bérbé lesz adható több bérlő részére. Mindezekből látható, hogy a nagyilondai lakáshiányról hangoztatott hírlélek nem sok alappal bírnak, s a járási székhely áthelyezése körül fölmerült kombinációk is merőben értelmetlenek.

— **Iskola-javítás.** Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr a bálványosváraljai állami iskola ideiglenes jellegű kijavítására 1178 K 92 f-t engedélyezett. Intézkedés van tőve, hogy a javítások sürgősen végre is hajtassanak.

— **A magyar hangszeripar támogatása.** A magyarországi hangszerkészítők szövetségének előkészítő bizottsága felhívást intéz a szakközönséghez, hogy az alábbi megokolt tények alapján, a hangszerkészítés terén a hazai ipart támogassa. 1907 július havában a „Pécsi Országos kiállítás” keretében megtartott magyarországi hangszerkészítők orsz. kongresszusának határozata értelmében a hangszerkészítők intéző bizottsága kimondta, hogy megteremti a „Magyar hangszerkészítő háziipart”. A hangszerkészítők tehát azzal a kérelemmel járulnak a nagyközönséghez és illetékes faktorokhoz, hogy ne küldjék ki külföldre a pénzhangszerekért és kellékekért. Midőn a hangszerkészítők az államfenntartó kötelességeiket a terhek viselésében teljesítik, nem felelnek meg arról sem, hogy a nagyközönséggel való kereskedelmi viszonyosságnál fogva szintén csak önönmaguknak használhatnak, vagy árthatnak. Jól tudják azt, hogy a hangszerkészítő ipart Magyarországon csak a hazafias sajtó, a nagyközönség figyelmes és jóakaró pártolásával egyetemben, az arra illetékes tényezők tehetik nagygyá és nemzetivé azáltal, ha csakis itthon vásárolnak és vásároltatnak. A mennyiben pedig oly hangszerek és kellékek, melyek ez idő szerint még az önálló vámtérület és a magyarországi hangszerkészítők háziipar hiánya folytán itthon nem állítatják elő, a magyarországi hangszerkészítő háziipar létesítéséig szintén csak hazai hangszerkészítők vagy gyárosoktól szereztesenek be. A hangszerkészítők, a nagyközönség és a zenetanítással foglalkozóknak, eme hazafias pártolásával szemben pedig följajánlják, hogy a készpénz értékben nálunk vásárolt hangszerek és kellékek áraiból évenként mindenki a maga által megszabott pénzüsséggel a magyarországi hangszerkészítő háziipar létesítéséhez hozzá fog járulni. Ezen célra összegyűltt pénzüsségek az országos hangszerkészítők szövetsége által addig fog gyűmölcsöztetni, míg a magyarországi hangszerkészítő háziipar megteremthető lesz. A felhívás végre is tehát oda irányul, hogy kiki hangszereit csak ott szerezze be, ahol az említett magyarországi hangszerkészítő háziipar létesítése érdekében az illető hangszerkészítő kötelezte magát a fenti értelemben és elismerő jegyet fog erről a vásárló közönségnek szolgálni.

— **Jutalmazás.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Bude Gábor feisószócsi gör. kath. tanítót a gyümölcsfa-tenyésztésben kifejtett munkásságáért 200 K jutalomban részesítette.

— **Balesetek.** Hordán Ilyés hentes-segéd a hús-vágó gép körül foglalkozott és egy vigyázatlan pillanatban a jobb kezének mutató ujját a köröm alatt levágta. — Konda János pincemunkás Wiegner Sámuel borpincéjébe hordót eresztett le, miközben megcsuszván, a hordó vállára esett és rajta könnyebb sérülést ejtett.

— **A földmívelésügyi miniszter erdősítési jutalmai.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter pályázatot hirdetett erdősítési jutalmakra. Eszerint a kopár, vízmosásos és futóhomok területen ez évben létesítendő közigazgatási jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására az országos erdei alaplóból a miniszter tizenegy jutalmat, tíz elsőrendű és kilenc másodrendű elismerő jutalmat tűzött ki. A nagy jutalmak 1000—600 koronás, az elsőrendű elismerő jutalmak 500—400 koronás, a másodrendű jutalmak 300—200 koronás pénzüjtelomból, illetve disztárgyból állanak. Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok azon erdősítéseikkel versenyezhetnek, amelyek a kopár, vízmosásos vagy futóhomok területeken állami pénzsegély igénybevétele nélkül vagy már a folyó év tavaszán foganatosítottak, vagy a folyó év őszi fognak foganatosítani. A folyó év őszi létesítendő erdősítéseket legkésőbb december 25-ig kell a birtokosnak a közigazgatási erdészeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

— **Tűz Alsókosályban.** Lapunk Zártakor vettük az értesítést, hogy a szomszédos Alsókosály községben f. hó 16-án délelőtti 11 órakor még eddig ki nem derített októli tűz támadt és hamarosan mintegy 20 ház, gazdasági és melléképületek estek a lángok martalékává. A tűz lokalizálására vizsgáló és a megfelelő segédeszközök hiánya miatt gondolni sem lehetett, s ez az oka, hogy a tűz a nagyrészben zsúptetővel fődött házak között oly gyorsan elharapódzott. Dész város polgármestere a mint a tűzről értesült, nyomban intézkedett a tűzoltó csapat kiküldetéséről, valamint Gajzágó Vilmos főszolgabíró is a hatósági intézkedések megtételére azonnal kiszállott a helyszínre.

— **Ebmarás a somkúti völgyben.** Folyó hó 11-én Oláh Sándor gazdálkodó kutyáján vesztettég tört ki és összeharapta a környékben levő Timár Jenő 6 éves, Timár Matild 5 éves, Szilágyi Róza 5 éves, Mors József 14 éves, Oláh Béla 13 éves, Oláh Sándor 14 éves és Nagy Ferenc 8 éves gyermekeket, a kik azonnal felküldettek Budapestre a „Pasteur” intézetbe védőtápra. A vesztett eb kirtartott. A hatóság 40 napi szigorú zárlatot rendelt a somkúti völgyre.

— **Szüreti mulatság.** A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete” dési 69-ik fiók-pénztára, október hó 4-én, (vasárnap) a „Hungária” helyiségeiben tartja szokásos szüreti mulatságát. A kedélyes mulatság iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik, melyre a közönség figyelmét ezuttal is felhívjuk.

— **Öngyilkos napszamos.** Martinkó Pál napszamos e hó 14-én éjjel a Cigánysorban levő lakásának félreeső helyén felakasztotta magát, mire észrevették a hozzátartozói, már kiszenvetett, tetét felesége halála miatt követte el, a ki nem régen halt el.

— **A vidéki hírlapírás köréből.** Herczeg Jenő a vidéki hírlapírás régi munkása megvált a kolozsvári „Ujság”-tól, melyet hat éven át szerkesztett és most saját szerkesztése és kiadása mellett „Erdélyi Ujság” c. alatt Kolozsvárott napilapot indit, melynek első száma e hó 20-án jelenik meg.

— **Takarékbetéteket** a Dési Hitelbank teljes 5%-kal kamatoztat és visszafizetéseket rendszerint minden felmondás nélkül teljesít.

CSARNOK.

Máglyafény.

Irta: Hangay Sándor.

Kormos felhők mászkálnak fönn az égen.
Vihar fűtül. Zúg-búgnak a habok.
Csillagtűze sem gyúl a messzeégenben,
Csupán fénylő nagy villámok ragyog.
Hullám hullámra csap. Ömlik a tajték.
Kékes fényben lidércfűz-e mi rajt ég?
Táncol vadul. Kék lángja süstörög.
Tűzkorbács zúg a zöld habok fölött! . . .

Megreng a part. Sustorg, fortyog az árja.
Sötét koporsót ringat hab habon. . .
Messziről hallik ércfürt riadása
S megrázza fáit, bércit a vadon!
Viharzúgás, ércfürt zengése szállnak.
A parton jönnek-mennek, gyűlnek árnyak.
S a pusztát tenger nép tolongja át,
Kihallani Lehel ércfürt szavát.

Felhőcáfát villámtól ég pirosra. . .
Dörrenve a menny két felé reped.
Fehér tejút. Tengernyi nép tapossa;
Lovas, fegyverzett szittyá emberek.
És reng a hullám. Megrázkodik szintje.
A vaskoporsót kiveti a színtre
S a habtarajból ősz táltos merül,
Nagy bárdot tartván szörnyű fegyverül.

Körül tolong a szittyá nép, az árnyak. . .
A táltos megy. Mázsás taglót emel.
Az érckoporsón döngenek a pántok.
Kitáru. És kilép a hún Etel!
Odatolong Csaba s a többi népek
Hódolva atyjuknak a húnvezérnek,
És kit karjuk számos csatán emelt,
Üdvözlik ujra hadverő Etelt.

Végig tekint a húnvezér keményen
S mint vészharang kong mindenik szava:
„Világba zúllva van sok jó vitézem.
Élő Lehel! kürtöddel hívd haza!
Árván országom, mit örökre hagytam,
A régi láng alvóban a magyarban.
És kit az élők elhagynak galádul
Védjék meg hát az elhalt ősapák!”

És zeng a kürt hívóan, elhalóan,
Hogy minden porladt sír remeg belé.
S a bujdosók felkelnek Rodostóban
És mennek, szállnak Napnyugat felé . . .
Frankföldön is, meg messze Lengyelhonban
Egy-egy bedült sír meghorpan, megdobban.
Kilép belőle a vitéz s lova.
A bűgő éjbe vágatnak tova . . .

És zeng a kürt. Megrázkodik a Kárpát.
Villám villámra gyúl. Táncol a hab.
Raknak ormótra messze fénylő máglyát
Szóttan, mogorván ott a part alatt.
Nagy sziklatömbök egymás hegyin-hátán,
Tetőül rajt egy rég kidült sirmárvány.
Azon trónol nagy Etele király
Máglyák, villámok zord világínál!

Körötte, meddig elláthat felette,
Tolonaganak a bujdosó apák . . .
Lángzó szemével számba-szerbe vette
Lobogtatva az Istenostorát.
És szólt: „— Ti bujdosó vitézek, hősök,
Szittyák, kurucok, igricek, regősök,
Kiket Lehelnek harsogó szava
Hivott Keletről Nyugatra haza.

Im rólatok az ének, rege szóla
Ti martyrok, ti hontalan hadak,
Kiket költő vett szép hegedő szóba
Fáj álmatok a messze föld alatt!

Leráznám én síromról azt a földet,
Amivel messze idegenbe földnek!
Ha már élve bújdostatok; legyen
Nyugvástok itthon, magyar helyen!

Most honn vagytok. Körémbe gyüle népem.
Ti bújdosók, ti megtépett hadak,
Nyugodjatok Pannónia ölében,
Nyugodjatok ez édes hant alatt.
Ha már az élő züllve mindent ott hagy,
Térjünk aludni mi a néma holtak,
De majd ha ismét harcok vése kel,
Megvédi honját hadverő Etel! —

Tompán búgott beszéde, mint a kripta.
Kelet felől közelgett már a nap.
A sok sír száját újra mind kinyitja,
S kuruc, szittyá belé hanyatlanak.
A vaskoporsó is döbböngve zárul.
Sustorg, fortyog a hab, amint aláhull
S a felhős égen villám villan át...
Csabát látni, meg csontváz táborát!

Elmúlt a vész. Csupán kis felhőrojtok
Nézték a zöldes bús Maros vizét,
Amint ágyában csöndesen kujtorgott,
Alig hallván hullámai nesztét.
De fönn a szürke ég keleti táján
Hatalmas ívben kelt piros szivárvány.
S miként lidércfűz bújdosott magán
Az éji máglyák viszfénye talán!?

Kiadó: a „Vármegyei Közélet“ szerkesztősége.

Hirdetések.

Hirdetmény.

2—3

„A dési közöskönyha önszegélyző társaság, mint korlátolt felelősségű szövetkezet“ ezennel közzhírré teszi, hogy 1908. évi május hó 18-án tartott közgyűlésében a szövetkezet felszámolását az alapszabályok által előírt számban jelen volt üzletrészes tagok egyhangulag elhatározták, miért is az 1875. évi XXXVII. t.-c. 249. §-a értelmében főlhivatnak mindazok, kik mint hitelezők a szövetkezettel szemben követelési joggal bírnak, hogy követéseiket ezen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított 6 (hat) hónap alatt érvényesítsék.
Dés, 1908 szeptember 7-én.

A dési közöskönyha önszegélyző társaság,
mint korlátolt felelősségű szövetkezet
felszámolás alatt.

Sz. 134—1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a betleni kir. járásbírósnak 1908. évi V. 33/1. sz. végzése következtében hivatalból képviselt Michael Lovicsohn 360 K 50 f Deutschland Theodor 167 K 84 f, Sonnenschein testvérek 183 K 31 f, H. Spilman cég 169 K 43 f, Fried testvérek 127 K 71 f és Gál s Neumajer javára 136 K 5 f s jár. erejéig Waldmann Leopold ellen 1908. évi január hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 3845 K 10 f-re becsült következő ingóságok, u. m. bolti rövidárak, szövetek, vásznak és kalapok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a betleni kir. járásbírósnak 1908. évi V. 33/2. számú végzése folytán a fentírt tőkekövetelés, ezeknek végzése szerint járó kamatai, és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Betlenben adós lakásán leendő megtartására 1908. szept. 23-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Betlen, 1908. évi augusztus hó 27. napján.

Somlyói,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések

felvételnek

Désen, Rákóczi-tér 5. sz. alatt.

300 hectoliter FAJMUST,

150 kocsi úsztatott elsőrendű

BÜKK HASÁBFA — ELADÓ.

MAKKOLTATÁS.

Cim a kiadóhivatalban. 3—3

Sz. 2/3—1908. El.

Versenyárgyalási hirdetés.

A szamosujvári kir. járásbírósnak nyilvánosan írásbeli versenyárgyalást hirdet a szamosujvári kir. járásbírósnak irodai helyiségei s fognháza részére 1909. évre szükséges 205 köbméter száraz bükk tűzifa szállítására.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezete és az ajánlati minta az alírt bíróság vezetőjénél (emelet, 30. ajtó) a hivatalos órák alatt délelőtt 8—12-ig, délután 2—5 óráig díjtalanul beszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlat mellékleteit, u. m. pályázati feltételek és szerződés tervezetét ivenként 30 filléres magyar okmánybéllyel ellátva, lepecsételt borítékban, a következő felirattal: „Ajánlat a 2/3—1908. El. számú versenyárgyalási hirdetés alapján a szamosujvári kir. járásbírósnak részére szállítandó tűzfára“ kell benyújtani, vagy postán beküldeni legkésőbb 1908. évi október hó 19-én délelőtt 11 óráig a szamosujvári kir. járásbírósnak vezetőjéhez.

Az ajánlatok a fennebbi határidő lejártá után alulírott bíróság emeleti helyiségében a 25. számú szobában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik is jelen lehetnek.

Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 15 napban állapítatik meg.

Az ajánlatok benyújtását megelőzőleg 1908. október 18-án déli 12 óráig, a pályázóknak 100 azaz egyszáz korona bányapénzt kell a szamosujvári kir. adóhivatalnál — hivatkozással a hirdetés versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bányapénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítottak, de névértéken felül nem

Az ajánlatban a bányapénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó, hanem igazolásul csak a bányapénz feladását bizonyító postai feladó levél, vagy esetleg a letéti jegy közjegyzőileg hitelesített másolata melléklendő.

Azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor az alírt bírósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított, vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitzített határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bányapénz előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek.
Szamosujvart, 1908 szeptember 10-én.

A kir. járásbírósnak vezetője:
Simay János kir. járásbíró.

Szamosvölgyi vasút részvénytársaság.

Sz. 10164/A. I.

Pályázati hirdetmény.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaság igazgatósága ezennel pályázatot hirdet egy hivatal-szolgai állás betöltésére.

Az ezen állást elnyerni kívánóknak magyar honosnak és 24. életévüket betöltöttnek kell lenniök és sajátkezűleg írt, születési, iskolai, erkölcsi és orvosi bizonyítványokkal, valamint katonai viszonyaik kitüntető igazolvánnyal felszerelt kéréseiket 1908. évi október hó 15-ig Désen, a szamosvölgyi vasút igazgatóságánál kell benyújtaniok.

A betöltendő hivatal-szolgai állás 800 K évi fizetéssel és 210 K évi lakáspénzzel lesz javadalmazva s az arra pályázóknak a magyarul írni és olvasni tudást, valamint a számtan alapműveleteiben való jártasságot kell igazolniok.

Ezen állás betöltésénél a polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott katonai altisztek az igazolvánnyal nem bírók fölött az 1873. évi II. t.-c. értelmében előnyben fognak részesítettetni.
Dés, 1908 szeptember hó 11-én

Az Igazgatóság.

Szám: 762—908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1907. évi 16471. sz. végzése következtében dr. Eöri István ügyvéd által képviselt kolozsvári Koronabank javára, Imreh Gábor ellen 800 K s jár. erejéig 1908. évi január hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2060 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, borjak, bivaly, szekerek, baromfiak, trágya és szobabutorok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a betleni kir. járásbírósnak 1907. évi V. 663/4. sz. végzése folytán 800 K tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 27-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 147 K 11 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Sajóudvarhely községben adós lakásán leendő megtartására 1908. szept. 21. napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Betlen, 1908. évi augusztus 23-ik napján.

Somlyói
kir. bir. végrehajtó.

Szám: 679—1908. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1908. évi 7869. sz. végzése következtében dr. L. Sipos Aladár ügyvéd által képviselt Magyar-Francia Biztosító-társaság javára, Bulea Tivadar ellen 85 K 93 f s jár. erejéig 1908. évi július hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1530 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, lovak, szekér, nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a betleni kir. járásbírósnak 1908. évi V. 343/2. sz. végzése folytán 85 K 93 f tőkekövetelés, ennek 1907. évi október 20. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 46 K 27 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Középfalva községben adós lakásán leendő megtartására 1908. szept. 23. napjának d. u. 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Betlen, 1908. évi augusztus 31-ik napján.

Somlyói
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 756—1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a dési kir. törvényszéknek 1908. évi 6753. sz. végzése következtében dr. Horvát Emil ügyvéd által képviselt Dési Hitelbank r. t. javára, Máté Károly s tsai ellen 360 K s jár. erejéig 1908. évi augusztus hó 3-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1195 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: borjúk, sertések, szekerek, járgányos cséplőgép, malacok, csűr és istálló nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a betleni kir. járásbírósnak 1908. évi V. 456/2. számú végzése folytán 340 K hátr. tőkekövetelés, 360 K-nak 1908. évi febr. 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 35 K 20 f bíróság már megállapított költségek erejéig, Malom községben, adósok lakásán leendő megtartására 1908. szeptember 24-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Betlen, 1908. évi augusztus hó 28-ik napján.

Somlyói, kir. bir. végrehajtó

Mielőtt személy-, jelző- vagy építési

Kölcsön

íránt, intézkednék kérjen díjtalanul prospektust 18-52

Meller L. Egyed Budapest
IX., Lónyay-utca 7. Telefon-Interurban 46-31.

NÉMETHY GYULA

asztalos-lüzlete és butorraktára

DÉS. Deák-utca 25/b. DÉS.

Raktáron vannak mindenféle saját készítésű kész butorok u. m.: szekrények, ágyak, asztalok, íróasztalok, divánok, ezenkívül bőrülésű ebédlő és hajlított székek, garnitúr, vaságy és egyéb vasbutorok, sodrony ágybetét stb.

— **Legolcsóbb árak!** —

Ugyanitt eladó cimbalom és hegedűk.

A LEGKAPÓSABB POLITIKAI NAPILAP

„AZ UJSÁG“

Főmunkatársak:
HERCZEG FERENC, KENEDI GÉZA, KÓBOR TAMÁS, KOZMA ANDOR, MIKSZÁTH KÁLMÁN

Felelős szerkesztő: **GAJÁRI ÖDÖN.** Társ-szerkesztő: **Dr. ÁGAI BÉLA.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	28 K — f
Fél évre	14 „ — „
Negyed évre	7 „ — „
Egy hónapra	2 „ 40 „

Hetenként **ASSZONY** és **GYERMEK** melléklet.

Megrendelő cím:
„AZ UJSÁG“ kiadóhivatala
Budapest, Rákóczi-ut 54.

„AZ UJSÁG“ OLVASÓTERME a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll. 2-4

Közhirre teszem, hogy KÖZJEGYZŐI IRODÁMAT Désen, a Sörház-utca I. sz. alatt levő főtérre néző házba tettem át.

Dr. HEPPEBÉLA
közjegyző-helyettes.

Sz. 1908. 3-3

Árverezési hirdetmény.

Dés város közös erdőbirtokossága 1908. év október hó 7-én d. e. 10 órakor Dés város tanácskozási termében tartandó nyilvános árverezésem eladja a dési határban Csurgó nevű dűlőben levő erdejéből az ág, forgács és galyfák kivételével becsült 2577 köbméter 3953 darab tölgyfát, még pedig 20-31. 3046 darab 1772 köbméter 17398 K, 32-41. 842 darab 746 köbméter 14762 K, 42-61. 65 darab 59 köbméter 2360 K. Összesen 3953 darab 2577 köbméter 34520 K értékben.

A kérdéses erdő a szekeresörpényi határszélén a dési vasúti állomástól 5 kilométernyi távolságra fekszik s jó karban tartott megyei közlekedési út által megközelíthető.

Kikiáltási ár 34520 K, azaz harmincnégyezeröttszázhusz korona; a versenyzők kötelesek az árverezés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékát 3452 koronát bánatpénz gyanánt az árverező biztos kezéhez letenni.

Írásbeli zárt ajánlatokhoz, melyek a szóbeli árverezés megkezdése előtt nyújtandók be, ugyancsak fenti összegű bánatpénz melléklendő. Az írásbeli ajánlatokba világosan beirandó, hogy az ajánlatot tevő az árverezési feltételeket ismeri s magát az árverezési feltételeknek aláveti. A később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bővebb felvilágosítással **Göczi Károly** közös erdőbirtokosság pénztárnoka szolgál.

Isáky K. Gábor jegyző. **Vásárhelyi Boldizsár** elnök.

Sz. 5866-908. tlkvi. 2-3

Hirdetmény.

Kishavas község telekkönyvei birtokszabályozás következtében átalakítottak, s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXXIX. t. c. és az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. -ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé, hogy:

1. mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §§-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t. cikk 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. c. 7. §. és az 1891. évi XVI. t. cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t. cikk 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket 6 hónap alatt, vagyis az 1909. évi április hó 1-ső napjáig bezárólag alólirt telekkönyvi hatóságához nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. s 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi szakasznak az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt vagyis 1909. évi április hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, kik a telekkönyvkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönbön azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t. cikk 16. §. alapján történt bejegyzéseket sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeiket a telekkönyvi hatóságához 6 hónap alatt vagyis 1909. évi április hó 1-ső napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóságtól.
Désen, 1908 szeptember 1-én.

Szálla,
kir. trsz. bíró.

BUTOR-RAKTÁR ÁTHELYEZÉS

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a gimnáziummal szemben volt □ □ □

BUTOR-RAKTÁROMAT

butor-gyáram mellett, e célra átalakított helyiségbe a törvényházzal szemben fekvő

= SAJÁT HÁZAMBAN =
HELYEZTEM ÁT.

A jelenlegi raktáromon készletben tartok: ebédlő-, háló- és szalon-butorokat, képeket, tükröket, szőnyegeket, hajlított butorokat és egyéb díszmű-árúkat, melyeket mélyen leszállított áron fogok árúsítani és kérem a n. é. közönséget, hogy az árak jutányos voltáról személyesen szíveskedjék meggyőződést szerezni.

Uj raktári helyiségemben lehetőleg csak hazai de főleg szolid és tiszta, saját készítményű butorokat a legjutányosabb árban bocsátok a n. é. közönség rendelkezésére.

Tisztelettel
GÁBRE JÁNOS.

RÓTH BANKHÁZ, BUDAPEST.

31- FOLYÓSITUNK: Jelzőkölcsonöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5-15 évre 5%/o-al, esetleg 5 1/2%/o-al.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes és életbiztosítás nélkül. Ugyancsak nyugdíjaira is. Értékpapírokra, vidéki pénzügyintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%/o-áig kölcsönt nyújtunk a Magyar Oszták Bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzügyintézet által nyújtott jelzőkölcson-, törlesztéses-, személy- és váltókölcson. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk.

Pénzügyi szakba vágó minden realis ügyletet a legnagyobb pénzeszoportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítunk le.

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE TERÜLETÉRE LAPUNK KIADÓHIVATALA.

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10-75 éves törlesztésre 3%/o-3 1/2%/o-4%/o-4 1/2%/o-5%/o-os kamatra készpénzben.

Személy- és tárcza-váltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2 1/2-10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakzerű felvilágosítást.

Bankhelyiségünk Budapesten:
VI., Andrassy-út 62. szám alatt van.
(Válaszbélyeg melléklendő.)
Megbízható egyéneket bankunk képviselőjére felvesszünk.

Telefon-szám: 22.

ALAPITTATOTT: 1877-ben.

Telefon-szám: 22.

Legrégibb és legjobban berendezett könyvnyomda.

DEMETER és KISS

DÉS, RÁKÓCZI-TÉR 5. SZ.

KÖNYVNYOMDA

Mindennemü könyvnyomdai munkák, u. m. hírlapok, könyvek, füzetek, hivatalos, gazdasági, ipari és kereskedelmi rovatos ívek, nagyválasztéku és legszebb tánczvigalmi és menyegzői meghívók, eljegyzési kártyák, gyászlapok, névjegyek s minden e szakba vágó munkák a legolcsóbb árban felvételnek s pontosan és izlésesen elkészítettnek.

KÖNYVKÖTÉSZEZET

A könyvkötő szakmába tartozó mindennemü munkák, u. m. hivatalok, pénzüintézetek, kereskedelmi és ipari vállalatok, iskolák, könyvtárak részére szükséges könyvek kötése, használt könyvek újra kötése és javítása a legolcsóbb árban felvételnek és legszebb kivitelben eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Papir gyári áron számittatik.